

DAVORINOV:

Pravljica o sv. Miklavžu.

Sitarjevi hiši je bilo tisti večer tiho in mirno, ni se slišalo hruma in joka kakor po navadi. Sitarjeva mati je snažila veliki kuhinjski skledi, da jih mala sinčka, Janezek in Poldek, zvečer, ko odideta spat, postavita na veliko javorjevo mizo v kuhinji. Janezek in Poldek pa sta klečala ob postelji in vroče molila k sv. Miklavžu, da bi se na poti oglasil tudi pri Sitarjevih in jima prinesel mnogo lepega: medenih štrukljev, igrač, velikega lesenega konja in

orehov.

Sveti Miklavž je čul njuno molitev . . .

V kotu za pečjo, na dolgi, štirivoglati klopi je sedel stari ded. Sive lase je že imel in upognjen hrbet, v brezzobih čeljustih pa dolgo pipo, ki je segala prav do tal. Kadir je ded pipo in se grel ob peči.

Ko so večerjali in sedeli za mizo, je pravil ded mnogo o sv. Miklavžu in njegovih pomočnikih — črnih parkljih. Pravil je tudi, da ljudje, ki so izkušeni in imajo sivo glavo, večkrat govorijo s sv. Miklavžem in vidijo njegove pomočnike, ki nosijo velike koše na rami, polne piškotov in orehov in polno lepih igrač . . . Ko je ded končal, sta se spravila dečka v posteljo.

Zgodilo pa se je ponoči nekaj jako čudnega. Otroka nista mogla zatisniti očesa vso noč, mislila sta na polno skledo sladkih reči, na orehe in igrače . . . Vso noč sta vstajala iz gorke postelje in hodila gledat skledi, ki pa sta ostali prazni — brez orehov in igrač. Ko je namreč prišel sv. Miklavž v kuhinjo, da bi natresel daril v skledo, sta ga dečka prestrašila; zapustil je hišo in ni ga bilo več . . .

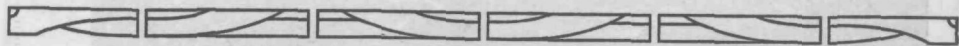
Kakšen jok in stok je bil zjutraj, ko je komaj medlo solnce posijalo v izbo . . . Jokala sta se dečka tako jako, da sta zbudila deda, ki je spal v sosednji sobi. Ko je prišel ded iz sobe, sta mu potožila svojo bol in ga prosila, naj gre v vas, morda sreča kje sv. Miklavža. Ded je odšel, otroka pa sta čakala z novim upanjem v srcu . . .

Tudi hlapec Matija, poreden kakor je bil, je šel na Hrib, tako se je reklo griču kraj vasi, da bi morda videl sv. Miklavža in parklje, morda še celo samega Luciferja.

Ko je stopal po cesti navzgor, je kar hipoma ugledal pred seboj črnega parklja, ki je nesel velik koš orehov in piškotov na hrbtu. Hitro se mu je obesil za koš, da se je hudobcu upognil hrbet in so zleteli orehi in piškoti v hlapčevo naročje. Komaj da se je parkelj ozrl, je že sopihal zviti hlapec po cesti navzdol, je priletel do Sitarjeve hiše in zaprl vrata za seboj.

To je bilo veselje, ko je hlapec razdelil orehe in piškote. Kar do stropa bi skočila, tako sta bila vesela Janezek in Poldek...

Tudi ded se je kmalu vrnil. Prinesel pa ni ničesar, ker slabo vidi in ni spoznal sv. Miklavža, ko ga je srečal na cesti.

FRAN KOŠIR:

O rojenicah v Balunječi na Boču.

Narodna pripovedka iz Dravinjske doline.

z prijazne Dravinjske doline prideš lahko od dveh strani na Boč. Prva pot drži od Studenic, druga pa od Poljčan. No, mi jo krenemo od poljčanske strani po precej zložni, belo peščeni pešpoti ter jo prihamo v tričetrt ure do cerkvice sv. Miklavža, podružnice kostrivniške župnije. Par korakov jugovzhodno od cerkvice je velika votlina — Balunječa, ki o njej pripovedujejo, da so bivale v njej v starih časih rojenice ali sojenice.

V Balunječi — prebivališču dobrotnih belih žen — se še baje vidijo sledovi bivanja rojenic. Poznajo se neki stopnice, ki so po njih stopicale sojenice v votlino k počitku. Ljudska domišljija vidi v Balunječi v kamen vpodobljene tudi druge reči, kakor na primer posteljo, mizo, stol in tako dalje.

Iz Balunječe so hodile rojenice bližnjim kmetom plest razno žito, zlasti pa pšenico. Pri pletju so baje tako jako poteptale žito, da bi si mislil človek, da je zaradi tega uničen večji del pridelka. A temu ni bilo tako, zakaj baš od rojenic pomandrano žito je bilo kasneje bujno lepo ter je obrodilo stoteren sad.

Jedle so rojenice mleko, ki so ga dobivale pri dobrih ljudeh. Njih gostoljubje so jim seveda poplačale bogato.

Res škoda dobrotljivih žen - rojenic, ki so zapustile naše kraje ter se preselile zaradi pokanja z bičem tod naokrog bogvekam drugam. Bega rojenic so pa baje tudi krive deklet, ki so ropotale po svinjskih koritih, česar rojenice niso mogle več prenašati.

Čemu nekí so pokali z biči ter ropotali po koritih? Morda bi bile sicer rojenice še dandanašnji v Balunječi na Boču? Pravim: morda!

